



Minister do spraw Równości

DRT.4510.8.2025
Warszawa, 02 września 2025 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP
(INT) Kancelaria Sejmu - Wydział Interpelacji
ul. Wiejska /
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, państwa Witolda Tumanowicza, Krzysztofa Bosaka, Kariny Anny Bosak, Michała Wawera, Krzysztofa Mulawy i Krzysztofa Szymańskiego nr 7822 w sprawie zakresu działania ministra ds. równości, przekazuję wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pytań.

1. W zakresie przeciwdziałania dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami

Uprzejmie informuję, że organem administracji rządowej wyspecjalizowanym w zakresie ochrony praw osób z niepełnosprawnościami jest Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, pan Łukasz Krasoń, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS). Biuro Pełnomocnika ściśle współpracuje z Departamentem ds. Równego Traktowania Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Zespołem ds. Równego Traktowania Biura Rzecznika Praw Obywatelskich przy wykonywaniu postanowień uchwały nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030 (M.P. poz. 218).

Określona w art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2024 r. poz. 1175) współpraca z Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych nie została skonkretyzowana w ramy porozumienia lub podobnego dokumentu. Przedstawiciele Departamentu ds. Równego Traktowania KPRM są członkami m.in. Zespołu do spraw wykonywania postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych MRPiPS oraz Departament ds. Równego Traktowania KPRM obsługiwane są przez Referat ds. Polityki Społecznej, Zatrudnienia i Równości Szans w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE w Brukseli i na bieżąco uczestniczą w uzgadnianiu stanowisk Polski wobec projektów dokumentów unijnych oraz instrukcji wyjazdowych, dotyczących prac gremiów działających przy Organizacji Narodów Zjednoczonych, Radzie Europy itd.

W zakresie swojej kompetencji, opracowałam aktualizację Stanowiska Rządu RP odnośnie do projektu dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację

seksualną (COM(2008) 426). Dokument ten z mojej inicjatywy wrócił na agendę spotkania Komitetu Stałych Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich przy Unii Europejskiej (COREPER I) w dniu 5 lutego 2025 r. Projekt dyrektywy zakłada wypełnienie istniejących w prawie UE luk w zakresie ochrony osób z niepełnosprawnością przed dyskryminacją, w tym przez zapewnienie standardu dostępności. Celowi temu przyświeca też moje członkostwo w Radzie Dostępności II kadencji, przypadającej na lata 2024 – 2028.

Ponadto, jako Sekretarzynie Stanu w KPRM odpowiedzialna za obszar równego traktowania, wsłuchuję się w głosy osób narażonych na marginalizację i wykluczenie, w szczególności odbywając spotkania z organizacjami i przedstawicielami osób z niepełnosprawnościami, np. przy okazji konsultacji publicznych rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami. Działam też na rzecz uwzględnienia w dokumentach krajowych, unijnych i międzynarodowych perspektywy interseksyjnej, gdyż osoby z niepełnosprawnościami – szczególnie sprzężonymi – często narażone są na dyskryminację również z innych przyczyn, co stawia je w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, w zakresie dostępu do ochrony zdrowia i w innych aspektach życia społecznego.

2. W obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Art. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1673) powierza Ministrze ds. Równości m.in. wykonywanie zadań Krajowego Koordynatora Realizacji Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Przy Ministrze ds. Równości działa Zespół Monitorujący do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Obecnie, jako Sekretarzynie Stanu w KPRM, odpowiadam także za realizację zadań w tym obszarze.

Obowiązujący Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232, z 2024 r. poz. 823) szczegółowo określa zasady współpracy resortów, instytucji centralnych, takich jak Komenda Główna Policji, Prokuratura Krajowa i Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych w sprawie przeciwdziałania przemocy oraz wskazuje sposób finansowania tych działań. Sprawozdanie z realizacji Programu w 2024 r. zostanie zgodnie z art. 11 ustawy złożone przez Radę Ministrów Sejmowi i Senatowi RP w terminie do 30 września 2025 r.

Analiza funkcjonalności systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce doprowadziła do dofinansowania bieżącego utrzymania specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w 2024 r., a także na realizację programów dla osób stosujących przemoc domową, kwotą ok. 6 000 000 zł, a w 2025 r. – kwotą ok. 10 000 000 zł.

W zakresie zmian prawnych służących lepszemu ochronie przed przemocą domową, na mój wniosek Prezes Rady Ministrów wycofał z Trybunału Konstytucyjnego wniosek ws. K11/20 dotyczący zbadania zgodności z Konstytucją RP Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961). Krokiem milowym w ochronie polskich kobiet, mężczyzn i dzieci przed przemocą seksualną było wejście w życie z dniem 13 lutego 2025 r. ustawy z dnia 28 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1228), przyjętej ponad podziałkami politycznymi większością 335 głosów. Obecnie odpowiedzialności karnej za zgwałcenie art. 197 § 1 Kodeksu karnego podlega każdy, kto doprowadził inną osobę do obcowania płciowego pomimo braku jej zgody, co

odpowiada definicji zawartej w art. 36 Konwencji stambulskiej, również postępującej się znamieniem braku zgody pokrzywdzonej.

W pierwszym roku sprawowania urzędu Ministry ds. Równości miałam zaszczyt głosować w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej za przyjęciem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1385 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (Dz.Urz. UE L z 24 maja 2024 r.), służącej upowszechnieniu wysokiego standardu ochrony przed przemocą nawet w państwach UE, które nie dokonały samodzielnie ratyfikacji Konwencji stambulskiej.

Dalsze kroki mające zapewnić ochronę przed przemocą domową obejmują:

- przyjęcie w dniu 19 lutego 2025 r. przez Radę Ministrów rozporządzenia ws. wzoru kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej projektu – tak, aby służby miały jasne wytyczne, w jakich okolicznościach dziecko może zostać w domu pomimo występowania w nim oznak przemocy, a w jakich koniecznie trzeba zapewnić mu ochronę,
- prace z Ministerstwem Cyfryzacji cyfryzujące procedurę „Niebieskiej Karty”, aby usprawnić wymianę informacji pomiędzy poszczególnymi zaangażowanymi podmiotami, również w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osób objętych procedurą,
- przygotowanie kolejnej edycji Programu Ostonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy domowej jako przemocy ze względu na płeć” - z pulą dofinansowania w kwocie 3 000 000 zł,
- prace z Ministerstwem Sprawiedliwości nad projektem finansowanym z Funduszy Norweskich, którego celem jest m.in. dostosowanie usług wsparcia dla osób doznających przemocy domowej do potrzeb osób doznających wszystkich form przemocy ze względu na płeć, w szczególności kobiet z grup marginalizowanych, wskazanych w raporcie GREVIO – kobiet ze społeczności LGBTI, kobiet z terenów wiejskich, pracujących seksualnie, starszych, z niepełnosprawnościami, uchodźczyń, kobiet romskich;
- realizowanie projektów w ramach programu FERS mających na celu dostosowanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej do standardów wynikających z dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

3. W sprawie ochrony przed dyskryminacją ze względu na kryterium wieku

Polska była inicjatorem uchwalenia Konwencji o Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r. w dziesięciolecie Międzynarodowego Roku Dziecka. Na straży Konwencji, zgodnie z art. 72 ust. 4 Konstytucji RP i art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 292) stoi Rzecznik Praw Dziecka, jedna z pierwszych wyspecjalizowanych instytucji rzeczniczych na świecie. Powołana na to stanowisko w 2023 r. adw. Monika Horna-Cieślak odbywa regularne spotkania z Ministrami ds. Równości, Rzecznikiem Praw Obywatelskich i Ministrami ds. Polityki Senioralnej oraz uczestniczy w pracach Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Dziecka (ENOC). W ramach działalności Ministry ds. Równości wystąpiłam do Ministra Sprawiedliwości zwracając uwagę na dyskryminacyjny charakter przepisu art. 10 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który pozwala kobietom na zawarcie małżeństwa w wieku lat 16, podczas gdy minimalny wiek dla nupturientów-mężczyzn to lat 18. Nierówność ta została wyeliminowana z projektu ustawy o związkach partnerskich (nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD87), przewidujący tę samą granicę wieku 18 lat dla osób wstępujących w rejestrowany związek partnerski. Ochronie najmłodszych przed wykorzystaniem seksualnym służyło także popierane przeze mnie wprowadzenia do

Kodeksu karnego art. 191b, penalizującego działania polegające na doprowadzeniu innej osoby do zawarcia małżeństwa lub związku, który odpowiada małżeństwu w kręgu wyznaniowym lub kulturowym sprawcy z użyciem przemocy, groźby bezprawnej lub przez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia. Nowelizacja ta stanowi realizację zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zwalczania zjawiska małżeństw wczesnych, dziecięcych lub przymusowych (ECFM).

Ponadto, wspomniany już projekt dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008) 426), której uchwalenie stanowi jeden z celów polskiej Prezydencji w Radzie UE, przewiduje zniesienie obowiązujących obecnie wyjątków od zasady równego traktowania ze względu na wiek.

Jako Ministra ds. Równości przez ostatni rok uczestniczyłam w szeregu spotkań z przedstawicielami najmłodszych i najstarszych grup wiekowych, w szczególności przy okazji zakrojonych na szeroką skalę konsultacji społecznych projektu ustawy o związkach partnerskich, mającej stanowić ofertę dla młodych ludzi, którzy nie mogą lub nie chcą zawrzeć małżeństwa w formule przewidzianej przez Kodeks rodzinny i opiekuńczy. W tym roku objęłam swoim matronatem rozpoczętą 3 marca 2025 r. 4. edycję Rankingu Szkół Przyjaznych LGBTQ+, zaś w dniach 10-12 marca 2025 r. przewodniczyłam polskiej delegacji na 69. Sesję Komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Statusu Kobiet z okazji 30. rocznicy IV Światowej Konferencji w sprawie Kobiet i przyjęcia Deklaracji Pekinńskiej i Platformy Działania. W skład delegacji weszły młode aktywistki, które opowiedziały w Nowym Jorku o swoim doświadczeniu zaangażowania w walkę przeciw dyskryminacji i nietolerancji.

4. Działania podejmowane w celu zapewnienia ochrony przed dyskryminacją ze względu na pozostałe przesłanki

Przesłanki dyskryminacji wymienione w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2024 r. poz. 1175) obejmują: płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną.

Podjęte przeze mnie w 2024 r. działania na rzecz równości płci obejmują w szczególności udział w pracach legislacyjnych nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, mającej na celu transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2022/2381 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych oraz powiązanych środków (Dz. Urz. UE L 315/44 z 7.12.2022 r., numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC63) oraz nad projektem ustawy o zmianie ustawy o sporcie i niektórych innych ustaw, przewidującym minimalne poziomy reprezentacji przedstawicieli obu płci we władzach krajowych związków sportowych (UD32). Ponadto, kryteria płci, tożsamości płciowej, niepełnosprawności, wieku i orientacji seksualnej uzupełnią definicje przestępstw z nienawiści stypizowanych w art. 119, 256 i 257 Kodeksu Karnego na podstawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (UD29). W ubiegłym roku jako Ministra ds. Równości sporządziłam szereg wystąpień mających na celu zniesienie nierówności w prawie polskim, w szczególności: do Ministra Sprawiedliwości – w sprawie nierównego minimalnego wieku zawierania małżeństwa przez kobiety i mężczyzn oraz różnicowania warunków odbywania kary pozbawienia wolności w zakładach karnych dla kobiet i mężczyzn, do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – w sprawie nierównego dostępu do posiłków

regeneracyjnych w przypadku równego wydatku energetycznego pracowników i pracownic, do Ministra Infrastruktury – w sprawie minimalnych wymogów technicznych budynków, skutkujących nierównym dostępem płci do toalet.

Działania w obszarze przeciwdziałania dyskryminacji rasowej, etnicznej i narodowościowej przedstawione zostały przeze mnie Sejmowej Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych na 20. posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2024 r.¹ Obejmują one w szczególności plan nowelizacji ustawy równościowej oraz uchwały nr 113 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022–2030 (M. P. poz. 640). Założenia nowelizacji zakładają zmiany w Programie ukierunkowane na zwiększenie liczby zadań związanych z mniejszościami narodowymi i etnicznymi oraz wzrost finansowania działań służących przeciwdziałaniu dyskryminacji rasowej.

W marcu 2024 r. objęłam swoim patronatem konferencję „Jesteśmy nigdzie. Sytuacja dzieci romskich z Ukrainy” oraz raport Fundacji „W Stronę Dialogu” „Jesteśmy nigdzie. Sytuacja dzieci romskich z Ukrainy w świetle badań. Badania w podejściu partycypacyjnym. Topografia doświadczeń w czasie wojny i pokoju przez pryzmat kontrnarracji wrażliwego kontekstu”.

W dniu 3 lipca 2024 r. zorganizowałam spotkanie z organizacjami Romów polskich, a także z asystentami edukacji romskiej i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego działających na rzecz społeczności romskiej. W wyniku tego spotkania podjęłam decyzję o poświęceniu części rozmów w trakcie nieformalnego spotkania ministrów ds. równości w trakcie polskiej Prezydencji w Radzie UE problemom Romów.

Ponadto, 25 października 2024 r., zorganizowałam okrągły stół dotyczący realizacji zaleceń Grupy ekspertów do spraw przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (GREVIO), dotyczący w szczególności przemocy doświadczanej przez kobiety migrantki i członkinie mniejszości narodowych i etnicznych.

Dyrektorka Departamentu do spraw Równego Traktowania jest przedstawicielką KPRM w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych i na bieżąco informuje o podejmowanych działaniach.

W 2024 r. sprawy kościołów i wyznań należały do kompetencji Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jako Ministra ds. Równości nie otrzymałam zaproszenia do udziału w pracach Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu RP i Konferencji Episkopatu Polski ani w spotkaniach ekumenicznych. W skład działającego przy Ministrze ds. Równości Zespołu do spraw Równego Traktowania i Polityk Równościowych wchodzi m.in. przedstawicielka Fundacji „Wiara i Tęcza”, działającej na rzecz chrześcijan LGBT+. Departament ds. Równego Traktowania otrzymuje pojedyncze wystąpienia obywateli dotyczące problemu równego traktowania ze względu na religię, wyznanie, bezwyznaniowość lub światopogląd i załatwia je we współpracy z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz samorządem terytorialnym.

Przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na orientację seksualną jest jednym z moich priorytetów jako Ministry ds. Równości, a obecnie Sekretarzynie Stanu w KPRM. Dlatego też uczestniczę w wydarzeniach o tematyce LGBT, w tym w Marszach Równości, zwłaszcza

¹ <https://sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/biuletyn.xsp?sknrn=MNE-20>

lokalnie, celebрую czerwiec jako Miesiąc Dymy społeczności LGBT+ oraz z własnej inicjatywy organizuję spotkania, w trakcie których słucham samej społeczności.

5. Na koszty funkcjonowania Ministry ds. Równości w 2024 r. składały się następujące pozycje:

- a) Wynagrodzenie Ministry ds. Równości jako członkini Rady Ministrów, regulowane przepisami ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 624) oraz Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 778). Wynagrodzenie to składa się z wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego, których wysokość jest ustalana na podstawie kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na dany rok oraz mnożników kwoty bazowej dla poszczególnych stanowisk, wymienionych w rozporządzeniu Prezydenta RP. Wysokość składników wynagrodzenia określonego dla stanowiska ministra obrazuje poniższa tabela:

stanowisko	mnożnik kwoty bazowej 1789,42 zł		wynagrodzenie zasadnicze	dodatek funkcyjny	łącznie
	wynagrodzenia zasadniczego	dodatku funkcyjnego			
Minister	7,84	2,1	14 029,10	3 757,80	17 786,90

Dodatkowo, osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe przysługuje dodatek za wieloletnią pracę, w wysokości od 5% (po pięciu latach pracy) do maksymalnie 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten jest wyliczany indywidualnie przez pracodawcę na podstawie udokumentowanego stażu pracy.

- b) Wynagrodzenia pracowników. Średniomiesięcznie koszty osobowe Departamentu do spraw Równego Traktowania w 2024 roku wynosiły 116 635,45 zł.

Departament ds. Równego Traktowania zatrudnia obecnie 12 osób, w tym 6 przeniesionych z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na mocy ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej (Dz. U. poz. 834), która z dniem 1 lipca 2024 r. zniósła urząd Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania. Tym samym zatrudnienie w departamencie wzrosło o 3 etaty względem stanu z ostatniego dnia urzędowania Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania, wynoszącego w dniu 12 grudnia 2023 r. dziesięcioro pracowników.

- c) Obsługa administracyjna w zakresie organizacji spotkań Ministry do spraw Równości w okresie od 13 grudnia 2023 r. do końca 2024 r. wyniosła 37 015,86 zł netto. Koszty związane z przygotowaniem sal w gmachu KPRM (napoje, ciastka, sprzątanie, wydruk materiałów) są realizowane w ramach umów ryczałtowych zawartych z Centrum Obsługi Administracji Rządowej i nie da się ich wyodrębnić z budżetu KPRM.
- d) Całkowity koszt delegacji krajowych i zagranicznych Ministry ds. Równości oraz pracowników departamentu od 13 grudnia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. wyniósł

łącznie 110 852,60 zł. Koszt przejazdów Ministry do spraw Równości samochodem służbowym z kierowcą wyniósł 56 608,25 zł.

- e) Koszty poniesione na wynagrodzenia bezosobowe, tj. umowy cywilnoprawne, wyniosły w 2024 r. 92 000 zł.

Z wyrazami szacunku

Katarzyna Kotula
Sekretarz stanu
/dokument podpisany elektronicznie/